

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI ZESPOŁU SZKÓŁ LICEALNYCH I TECHNICZNYCH NR 1 W WARSZAWIE

Rozdział I

Podstawy prawne programu

§1. Akty prawne do działań profilaktycznych podejmowanych w szkole:

- 1) Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz.2572, z późn. zm.).
- 2) Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm).
- 3) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U. 2001 nr 61 poz. 624) z późniejszymi zmianami (Dz. U. 2003 nr 146 poz.1416, Dz. U. 2004 nr 66 poz. 606, Dz. U. 2005 nr 10 poz. 75, Dz. U. 2007 nr 35 poz.22)
- 4) Rozporządzenie MEN z dnia 27 sierpnia 2012 r., w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r., poz. 997)
- 5) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Poz. 532).
- 6) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. poz.1249)
- 7) Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. z 2003 r. Nr 26, poz. 226)
- 8) Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawie nieletnich (Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109) z późniejszymi zmianami (Dz. U. 2013 poz. 1165)
- 9) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535)
- 10) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230) z późniejszymi zmianami (Dz. U. 2012 poz. 1356)
- 11) Ustawa a dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198) z późniejszymi zmianami (Dz. U. 2015 poz. 875)
- 12) Ustawa z dnia 9 listopada 1995 o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. nr 10, poz. 55) z późniejszymi zmianami (Dz. U. 2010 nr 81 poz. 529)

Rozdział II

Założenia Szkolnego Programu Profilaktyki

§2. Zadaniem profilaktyki jest ochrona uczniów przed różnorodnymi zagrożeniami poprzez podejmowanie działań wychowawczych i profilaktycznych oraz reagowanie w sytuacjach ryzykownych lub kryzysowych.

§3. Obszarem oddziaływań profilaktycznych jest całe środowisko szkolne.

§4. Szkolny Program Profilaktyki obejmuje profilaktykę pierwszorzędową skorelowaną z działaniami wychowawczymi wyznaczonymi przez Program Wychowawczy Szkoły oraz profilaktykę drugorzędową.

§5. Profilaktyka pierwszorzędowa skierowana jest do wszystkich uczniów i rodziców. Jej celem jest promocja zdrowego stylu życia.

§6. Profilaktyka drugorzędowa skierowana jest do grup podwyższonego ryzyka. Celem oddziaływań jest umożliwienie uczniom wycofania się z ryzykownych zachowań.

§7. Program profilaktyki opisuje cele i zadania oraz formy dotyczące działań wychowawczych i opiekuńczych szkoły.

Rozdział III

Cele Szkolnego Programu Profilaktyki

§8. Celem Szkolnego Programu Profilaktyki jest kształtowanie wśród uczniów czynnej postawy wobec losu – tj. umiejętność planowania i podejmowania działań na rzecz własnego zdrowia i rozwoju oraz stworzenie warunków bezpiecznego funkcjonowania szkoły.

§9. Szczegółowe cele Szkolnego Programu Profilaktyki:

- 1) przeciwdziałanie zagrożeniom społecznym;
- 2) rozwiązywanie problemów społecznych, a w szczególności zagrożeniu uzależnieniom od substancji psychoaktywnych, w tym dopalaczy;
- 3) kształtowanie poczucia oparcia w rodzinie i wartościach wyniesionych z domu;
- 4) promocja zdrowia i zachęcanie młodzieży do prowadzenia zdrowego stylu życia;
- 5) rozwiązywanie problemów materialnych uczniów.

Rozdział IV

Zadania związane z realizacją celów szczegółowych

§10.1. Przeciwdziałanie zagrożeniom społecznym realizowane jest w szczególności poprzez:

- 1) rozwijanie u uczniów ważnych umiejętności społecznych i psychologicznych umożliwiających podejmowanie działań alternatywnych do zagrożeń;
- 2) popularyzowanie form alternatywnych spędzania wolnego czasu;
- 3) wczesne rozpoznawanie i diagnozowanie problemów wychowawczych, emocjonalnych uczniów;

- 4) umożliwienie uczniom udziału w zajęciach psychoedukacyjnych, terapeutycznych lub profilaktycznych prowadzonych przez specjalistów;
- 5) reagowanie na próby zachowań ryzykownych poprzez skierowanie ucznia do specjalistycznej pomocy;
- 6) wspieranie rodziców uczniów w rozwiązywaniu trudnych sytuacji wychowawczych, losowych, rodzinnych.

§10.2. Rozwiązywanie problemów społecznych, a w szczególności związanych z zagrożeniami uzależnień od substancji psychoaktywnych, w tym dopalaczy realizowane jest poprzez:

- 1) propagowanie wśród młodzieży idei życia w trzeźwości oraz przeciw uzależnieniom od środków psychoaktywnych:
 - a) kształtowanie pozytywnych postaw społecznych;
 - b) budowanie poczucia własnej wartości i umiejętności zachowań asertywnych;
 - c) kształcenie umiejętności z zakresu komunikacji interpersonalnej;
 - d) rozpoznawanie przez wychowawców potrzeb klas;
 - e) aktualizacja zasobów bibliotecznych z zakresu profilaktyki;
 - f) organizowanie zajęć ze specjalistami, w tym:
 - zorganizowanie zajęć nt. „Odpowiedzialności prawnej nieletnich” dla uczniów klas pierwszych, realizator – Straż Miejska lub Policja.
 - zorganizowanie zajęć profilaktycznych w ramach programu edukacyjnego „ARS, czyli jak dbać o miłość?” przygotowanego przez Państwową Inspekcję Sanitarną
- 2) ograniczenie i eliminowanie zachowań problemowych takich jak: wystąpienia agresywne, przemoc, sięganie po substancje psychoaktywne ze szczególnym uwzględnieniem dopalaczy:
 - a) redukcja agresywnych zachowań wśród młodzieży;
 - b) kształcenie umiejętności z zakresu komunikacji interpersonalnej w sytuacji wystąpienia zachowań ryzykownych;
 - c) zaangażowanie rodziców
 - d) kierowanie uczniów zagrożonych problemem do specjalistycznych poradni
 - e) współpraca z innymi instytucjami zewnętrznymi zajmującymi się rozwiązywaniem określonych problemów społecznych
- 2) przeciwdziałanie demoralizacji:
 - a) rozpoznawanie symptomów zagrożenia demoralizacją,
 - b) podejmowanie oddziaływań wychowawczych zgodnie ze szkolnymi procedurami
 - c) współpraca z Policją, Sądem Rodzinnym w rozwiązywaniu problemów uczniów i ich rodzin,
 - d) kierowanie uczniów zagrożonych demoralizacją do właściwej pomocy specjalistycznej

§10.3. Kształtowanie poczucia oparcia w rodzinie i wartościach wyniesionych z domu realizowane jest w szczególności poprzez:

- 1) rozpoznawanie indywidualnych problemów rodzinnych, emocjonalnych;
- 2) pomoc uczniom w rozwiązywaniu problemów rodzinnych:
 - a) nawiązanie współpracy z rodziną ucznia;
 - b) kierowanie rodzin do poradni rodzinnych;

- c) porady, konsultacje dla rodziców i uczniów;
- d) współpraca z Komitetem Ochrony Praw Dziecka lub innych zewnętrznych instytucji pomocowych;
- e) współpraca z Sądem Rodzinnym.

§10.4. Promocja zdrowia i zachęcania młodzieży do prowadzenia zdrowego stylu życia realizowane jest poprzez:

- 1) dbałość o dobrą kondycję emocjonalną i psychiczną uczniów:
 - a) rozpoznawanie u uczniów potencjalnych problemów emocjonalnych;
 - b) ścisła współpraca z uczniem i rodzicami;
 - c) kierowanie uczniów do specjalistycznej pomocy psychologicznej, terapeutycznej;
 - d) konstruowanie i realizowanie przez wychowawców, nauczycieli i specjalistów:
 - na podstawie orzeczeń indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych;
 - na podstawie opinii psychologicznych lub własnych obserwacji programów działań wspierających.
- 2) dbałość o kondycję zdrowotną uczniów:
 - a) propagowanie zdrowego stylu życia;
 - b) poprzez tematykę zajęć edukacji zdrowotnej realizowaną w ramach przedmiotu wychowanie fizyczne i innych;
 - c) podejmowanie przez szkołę inicjatyw sportowych w środowisku lokalnym;
 - d) pomoc uczniom mającym kłopoty zdrowotne, w tym niepełnosprawność;
 - e) propagowanie wśród młodzieży wiedzy z zakresu profilaktyki raka, np. program „Różowa wstążeczka”, „Alarm jądrowy” itp.

§10.5. Rozwiązywanie problemów materialnych uczniów realizowane jest poprzez:

- 1) rozpoznawanie trudnych sytuacji materialnych rodzin uczniów;
- 2) udzielanie pomocy materialnej uczniom poprzez:
 - a) refundację obiadów,
 - b) udzielanie zapomóg,
 - c) współpraca z MOPS,
 - d) kierowanie wniosków uczniów i ich rodziców o stypendia socjalne do Wydziału Edukacji dla dzielnicy Mokotów

Rozdział V Efekty szkolnych działań profilaktycznych

§11. Przewidywane efekty działań profilaktyki pierwszorzędowej:

- 1) każdy uczeń:
 - a) otrzymuje adekwatną pomoc psychologiczno – pedagogiczną;
 - b) potrafi zidentyfikować zagrożenie i podejmować odpowiedzialne wybory;
 - c) dostrzega korzyści płynące ze zdrowego stylu życia;
 - d) identyfikuje się ze środowiskiem szkolnym;
 - e) w sposób odpowiedzialny planuje swój rozwój w każdym aspekcie;
 - f) prezentuje pozytywne postawy społeczne;
 - g) ma poczucie własnej wartości i potrafi reagować asertywnie w sytuacjach niekomfortowych;
 - h) potrafi nawiązać prawidłowe relacje społeczne przestrzegając zasad komunikacji interpersonalnej.
- 2) każdy nauczyciel:

- a) identyfikuje się ze środowiskiem szkolnym, prezentuje pozytywne postawy społeczne;
 - b) potrafi nawiązać prawidłowe relacje społeczne przestrzegając zasad komunikacji interpersonalnej;
 - c) korzysta ze wspomagania w zakresie realizacji zadań profilaktycznych i wychowawczych w ramach wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego;
 - d) potrafi zidentyfikować zagrożenie i podejmować odpowiedzialne działania, zgodnie ze szkolnymi procedurami;
 - e) umiejętnie i adekwatnie reaguje na zaobserwowane sytuacje problemowe;
 - f) posiada i rozwija wiedzę z zakresu psychologii i profilaktyki.
- 3) każdy rodzic ucznia:
- a) współpracuje z wychowawcą i nauczycielami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych;
 - b) otrzymuje adekwatną pomoc psychologiczną i pedagogiczną;
 - c) ma możliwość uczestnictwa w oferowanych mu przez szkołę warsztatach i zajęciach ze specjalistami.

Rozdział VI

Formy i metody pracy, współpraca z instytucjami zewnętrznymi

§12. Formami realizacji szkolnego programu profilaktyki są:

- 1) godziny z wychowawcą;
- 2) w ramach zajęć integracyjnych dla klas pierwszych;
- 3) zajęcia psychoedukacyjne z pedagogiem szkolnym;
- 4) zajęcia edukacji zdrowotnej w ramach przedmiotu wychowanie fizyczne;
- 5) zajęcia ze specjalistami, terapeutami, organizowanymi przez szkołę;
- 6) warsztaty dla uczniów, rodziców i nauczycieli;
- 7) treningi interpersonalne.

§13. Metody pracy:

- 1) wykłady;
- 2) dyskusja;
- 3) pokazy materiałów multimedialnych;
- 4) symulacje.

§14. Szkoła współpracuje w realizacji zadań z zakresu profilaktyki z następującymi instytucjami:

- 1) Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną nr 7;
- 2) Poradnię specjalistyczną „Poza Iluzją”;
- 3) Poradnię MOP;
- 4) Poradnię Rodzinną , Mokotowska 55;
- 5) Miejskimi Ośrodkami Pomocy Społecznej;
- 6) Policją;
- 7) Strażą Miejską;
- 8) Kuratorami Sądowymi ds. Rodzinnych i Nieletnich;
- 9) Innymi.

Rozdział VII

Szkolny monitoring

§15.1. Zespół Szkół Licealnych i Technicznych nr 1 objęty jest monitoringiem w celu zapewnienia bezpieczeństwa uczniom i pracownikom szkoły.

- 1) Bezpośredni dostęp do rejestratorów mają tylko osoby upoważnione przez dyrektora szkoły;
- 2) Zapisy monitoringu mogą służyć jako materiał dowodowy w postępowaniu interwencyjnym;
- 3) Osoby upoważnione dokonują przeglądu zapisu rejestratora na pisemny wniosek pracownika szkoły, który zaobserwował na terenie szkoły sytuację niebezpieczną;
- 4) Pisemny wniosek musi zawierać następujące dane: datę, dokładny czas oraz lokalizację zajścia;
- 5) Z zapisem zajścia zostają zapoznani wychowawca klasy i pedagodzy szkolni oraz dyrekcja szkoły;
- 6) Rodzice i uczniowie mają prawo do zapoznania się z zapisem sytuacji;
- 7) Plik z zapisem zdarzenia może być załącznikiem w dokumentacji szkolnej, np. wniosku o naganę lub wniosku o skreślenie.

Rozdział VIII

Postanowienia końcowe

§16. Program Profilaktyki będzie podlegał systematycznej ewaluacji poprzez:

1. analizę dokumentacji szkolnej;
2. wyniki obserwacji;
3. wyniki ankiet przeprowadzonych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli.

§17. Wnioski z ewaluacji będą podstawą do modyfikowania zapisów Programu.

§18. Szkolny program profilaktyki Zespołu Szkół Licealnych i Technicznych Nr 1 został zatwierdzony uchwałą Rady Pedagogicznej nr LVI/2015 z dnia 2 grudnia 2015 r. po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Rodziców ZSLiT1 (uchwała nr IX/2015/2016 z dnia 7 stycznia 2016 r.) i opinii Samorządu Uczniowskiego ZSLiT1 z dnia 1 grudnia 2015 r.